

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. február 16.

37. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Barbárság a hadseregben.

Ujjászervezik az osztrák-magyar armá-
tát: fizess magyar! Szebb a csuka színe,
mint a régi angyalbőr: fizess magyar! Uj
ágyutalpfa szöveget talált ki a német: fizess ma-
gyar! A két éves szolgálathoz több gyakorló-
tér kell, mint eddig volt: fizess magyar!

Szóval a nap nem süthet úgy, a hó nem
eshetik úgy, az új-zelandi kecskék nem vaka-
rózhatnak úgy, hogy a hadseregnek ez ne je-
gyen ürügy a magyar bőrnek lehuzására.

A nemzeti vívmány egy elvénhdnt mese,
egy elkoptatott ósdi anekdóta, amelyen a bécsi
pléhgalléros generálisok, penzionált majorok
sem nevetnek már, ellenben, ha összeül a had-
vezetőség, a hasukat foghatják az urak nevet-
tükben, hogy micsoda találós mesét adjanak
fel a magyarnak, melynek megfejtése mindig
ugyanaz lesz: fizess magyar!

Ne is beszéljünk nemzeti vívmányokról,
mivel tényleg ez már elkoptatott mese. Hanem
midőn a hadsereg reformjáról van szó, amely
jelent több katonát, több pénzt, több áldozatot
minden eddiginél, kíváncsiak lehetünk méltán,
hogy hát hová lett a legfontosabb reform: a
katonai bünvádi eljárás reformja?

Nem is említjük a bíraskodás nyelvi ré-
szét. Elvégre — reméljük — olyan bíró még
a hadseregben sem akad, ki más nyelven be-
széljen a vádottal, mint azon, amit ért. De nem
is a nyelvkérdés a fő: a pápuák nyelvén is
lehet emberi törvényt szerkeszteni, de a kultur
német nyelven is lehet barbár, buta és ember-
telen törvényt megtartani, mint ezt éppen a
katonai bünvádi eljárás mutatja.

Katonáéknál jeles dolog a törvénykezés,
vannak törvényeik Miksa császár idejéből és
ami törvényt Mária Terézia s Lipót hozott, az
a többihez képest egész modern dolog. Az
egész eljárásuk hasonlatos valami fekete kéz-
szövetség bíraskodásához. Titkos, rejtelmes,
indokolás nélküli. Sem védői rendszer, sem
nyilvánosság nincs. Büntetései képtelenek.

Előttünk a példa. Egy magyar uri em-
bert, ki véletlenül katonai mesterséget folytat,
elzártak — az Isten tudja, miért? Börtönbe
vetették — ítélet nélkül. Mint valami középkori
drámában, főherceg is szerepel, sötét éjjel, vár-
udvar, börtön, kard, — ha nem volna annyira
elszomorító az emberi jogok ilyen eltírása,
nevetni kellene ezen a fényes ruhájú vak
társaságon.

Nem veszik észre, hogy körülöttük egy
új világ támadt? Nem veszik észre, hogy ők
is az adófizető pénzből kapják mesterségük
után a fizetést? Nem veszik észre hogy az ő
világuknak vége kell, hogy szakadjon? Ők
még játszá a középkort, a lovagiasan brutá-
list, a romantikusan butát, az embertelenül
pöffeszkedőt.

De ez az ügy, a bünvádi eljárás reform-
ja, nem a katonák magánügye. Mindannyian
belekerülhetünk e fekete gépezet kerekéi közé:
magunk és fiaink katonáskodása által.

A polgári ifjuság élete legszebb éveiben
ki legyen téve egy barbár, középkori törvény-
kezés borzalmainak? Mindazok, kik kenyérke-
reső pályául választják a katonai mesterséget,
nyögjék a jármát egy korhadtt világ embertelen,
értelmetlen, zürzavaros és korhadtt parancsai-
nak?

Ez csak nem nemzeti kérdés, amelytől
mesterségszerűleg szűkül a Burg? Hiszen ez a
kérdés éppen úgy sújtja fiaiban a lengyel apát,
mint cseh anyát, a német, magyar vagy olasz
szülőt!

Az lehet, hogy az osztrák világban a ge-
nerálisok lelke helyén csizmatalp nőtt és em-
berileg érezni képtelenek; de a magyar parla-
ment nem áll csupa osztrák katona képére ha-
sonlítani akaró emberi torzából.

Itt még azok is le kell, hogy vegyék a
magukra erőszakolt katonai szaktudós képét,
kik minden katonai terhet szakszerű megoko-
lással fogadnak el: a magyar parlament köte-
lessége ráparancsolni szuverén jogánál fogva a
hadsereg vezetőségére, hogy reformáltassék
alaposan ez a középkori, törvénynek csufolt
mafia-rendszer.

A Fiumei Magyar Kör közgyűlése.

Az elnökjelölés körül keringő hírek miatt
szorongó aggodalommal és veszélyes párttu-
sáktól való félelemben jelentek meg tegnap a
körtagok a Magyar Kör évi közgyűlésén. És
lobogó lelkesedéssel, a magyar Hymnus ének-
lésével, általános szeretetben végződött az em-
lékezetes ülés. A mi közben a közgyűlés ter-
mében lefolyt, az mind magán viselte a felejt-
hetetlenül maradó, emlékezetes ülések jellegét.
Már a belépő elnöknek, Gál Jánosnak évi je-
lentése is eltért a szokásos sablontól. Már elő-
zőleg határozottan kijelentette az elnök, hogy
az elnökséget többé nem vállalhatja és a je-
lentésben azzal a szeretettel, amelylyel Gál
János a Magyar Kör ügyei iránt mindenkor
viseltetett, telkére kötötte a közgyűlésnek, hogy
a Kör eddigi jellegét óvják meg. Fodor Ármin
az „ellenzék“ vezére talpraesett beszédben fej-
tette ki, hogy a Körnek szüksége van egy új
vérkeringésre, s hogy a harcban edződik a
cél, tisztulnak az eszmék. Lapunk felelős szer-
kesztője, Murai Jenő szóval fel ezután s lel-
kére kötötte a jelenlevőknek az összetartást és
az egyetértő megállapodást. Utána Konda Jó-
zsef arra kérte Gál Jánost, hogy tartsa meg-
továbbra is az elnökséget, de Gál hajthatatlan
maradt. Lágel Frigyes erre azt indítványozta,
hogy válasszák meg Gál Jánost egyhangulag a
Kör diszelnökévé. Fodor Ármin, nemes jelét
adván objektív gondolkodásának, meghajtotta
az elismerés lobogóját Gál János érdemei előtt
és hozzájárult az indítványhoz, mely így köz-
felkiáltással határozattá emelkedett. Ezzel az
ellentétet örvendetesen kiegyenlődtek és meg-
szűnt a villamos feszültség, amely addig a le-
vegőben volt.

A felolvasott titkári és pénztári jelentés-
ből kitént, hogy a körnek jelenleg 215 rendes,
14 pártoló, 6 alapító és 2 tiszteletbeli tagja
van s hogy az összvagyon 9945 kor. 67 fillért
tesz ki. A választások megejtése végett felfüg-
gesztették azután az ülést és egy óra mulva
Murai Jenő a szavazatszedő bizottság nevében
kihirdette a választások eredményét, a mely a
következő:

Leadott 67 szavazólap. Elnök lett 47
szavazattal Szentgyörgyi Ferenc, alelnökök:
Fodor Ármin (58 szav.) és Nagy Sándor (38).
Titkár: Wagner Károly (47), pénztárnok Jokits
Tivadar (64), ellenőr Koriczai Jenő (62), jegy-
zők Stenczel János (43) és Tóth Lajos (48).
Választmányi tagok lettek: Kalmár János, Dr.
Csepreghy Kálmán, Péter Károly, Lusztig Péter,
Kovács György, Szilágyi Árpád, Kovács Sándor,
Thuróczy Imre, Lágel Frigyes, Szathmáry
György, Kerényi Andor és Grünwald Artur.
Póttagok lettek: Pauk Ödön, gróf Vay Sándor,
Schambik Ede, Karpinecz Hermiás, Garami
József és Vajda János.

Szentgyörgyi Ferenc és Fodor Ármin
megköszönték a közgyűlésnek irántuk meg-
nyilvánult bizalmát, mire felhangzott minden
kebelből a magyar Hymnus lélekemelő dala. A
Fiumei Magyar Kör és az új tisztikar életével
végződött az emlékezetes ülés.

Este a De la Ville szálló éttermében ba-
rátságos összejövétel volt az új elnökség és a
választmány tiszteletére, melynél egy lapunk
felelős szerkesztője által kezdeményezett gyűjtés
160 koronát eredményezett a kör házalapja
javára. Ezen összeghez hozzájárult Murai Jenő
50 koronával, Ferenc János máv. alkalmazott
50 koronával, Szentgyörgyi Ferenc 20 koroná-
val és a többi jelenlevők kisebb-nagyobb
összegekkel.

Számos felköszöntő hangzott el és a je-
lenlevők a legjobb hangulatban maradtak együtt
éjfélig.

UJDONSÁGOK.

— A rappresentanza ülése elmaradt.
A városi képviselőtestületnek tegnapelőtt estére
összehívott ülése határozatképtelenség miatt
elmaradt.

— A Quarnero Evezős Egylet bálja.
Tánckedvelő fiatalágunk bizonyára örömmel
veszi a hírt, hogy legelőkelőbb magyar sport-
egyletünk, a Quarnero Evezős Egylet végleg
elhatározta, hogy március elején a Deák-szálló
nagytermében tartja meg idei nagy bálját. A
portos napot, valószínűleg már legközelebbi
számunk-ban fogjuk közölhetni.

— Felolvasás a Szabad Lyceumban.
A Szabad Lyceumban ma hétfőn este félhétkor
mint már jeleztük Dr. Kovács Géza vetített
képek kíséretében előadást fog tartani Petőfi
Sándorról.

— **A tegnapi birkozó verseny.** A fiúmei Atletikai Klub által tegnap délután rendezett birkozó verseny igen szépszámu közönséget vonzott a Fenice-szinkörbe. Résztvettek a versenyben Dulin Jenő budapesti s Dubravcic Milán, Brónyay Sándor, Erdélyi Péter és Tettelesz Ármán fiúmei könnyű súlyú birkozók, Micheluzzi Mária triestzi, Előd József és Csüdör Béla budapesti közép súlyú birkozók, végül Guteša Ilija Zágrábi és Pay'r Hugó és Fischer Tibor budapesti nehéz súlyú birkozók. A könnyű súlyúknak versenyében első lett Dulin, második Brónyai és harmadik Tettelesz. A közép súlyúknak versenyében a Micheluzzi Mária és Előd József közötti eredményre nézve a versenybírók nem tudott megegyezni, mire a versenyt a kettő között újra kezdték.

Ekkor azonban Micheluzzi esés közben kifocimatotta a karját. Első lett ennél fogva Előd József, második Csüdör Béla. A verseny legérdekesebb része volt a nehézsúlyúknak versenyében és különösen Pay'r Hugo birkozása a hatalmas testű Guteša Ilija horvát bajnokkal. Végül 12 percnél küzdelem után hidálásból hirtelen felülkerelkedett Pay'r a horvát bajnok fölé és annak két vállát leszorította. Fischerrel szemben kénytelen volt Guteša visszalépni, mert orrvérzést kapott. Első lett Pay'r második Fischer.

— **A kikötőforgalom emelkedése.** A fiúmei kikötőforgalomban öröndetes javulás tapasztalható. A kikötőpartokat állandóan elfoglalják a be- és kirakodó hajók, úgy, hogy többször megtörténik, hogy az áruval megrakott hajók egy-két napig a kikötőn kívül horgonyoznak, amíg valamelyik hajó indulása fel nem szabadítja a rivált. Különösen nagy mennyiségű épületfát szállítanak részint a földrengéstől elpusztított Dél-Olaszországba, részint Franciaországba. A kőszállítás is erősen emelkedett. Az Atlantica hajóstársaságnak majdnem összes bérelt és saját gőzösei is voltak s mindegyik hat-hétezer tonna angol szenet hozott az államvasut és magánosok számára. A déligyümölcske reskedés feltűnően megnövekedett. A fiúmei kikötőbe befutott gőzösk nagyobb része tíz tizenötezer láda narancsot, citromot hoz s a déligyümölcs-behozatal most érte el a legnagyobb mennyiséget, a melyet az utóbbi évben idehoztak.

— **A Mauthner és Wilczek cég fizetéképtelensége.** A cég lassu fizetési módja már évek óta köztudomású volt, a fizetéképtelenség bejelentése a kereskedői világot rendkívül kinosan lepte meg, mivel a főnököket mindenki igen szorgalmas és derék embereknek ismerte és általános volt a nézet, hogy a tavaly az államtól a fűszer- és gyarmatáru-importhoz Fiumén át való terelése céljából kapott pénzbeli segély javított az üzlet helyzetén. A fiúmei fiókhoz fűződött remények azonban nem váltak be, sőt a cég forcirozott üzletkötések folytán tetemes veszteséget szenvedett. A státusz összeállítására legalább is 1 hetet fog még igénybe venni. A tartozások összege körülbelül 700.000 korona, amelyből 500.000 korona áru- és 200.000 korona pénztartozás. Ezzel szemben az aktívák aránylag igen csekélyek. A fiúmei árukészletre a Forgalmi banknak van zálogjoga mintegy kétszáz ezer korona értékben, a künlévőségek majdnem mind le vannak számolva úgy, hogy kedvező esetben a hitelezők csak mintegy 25%-os kvótára számíthatnak. A cég iránt a hitelezők általában jóindulatot akarnak tanúsítani és remélhetők, hogy az egyezségi tárgyalások, amelyek a Magyar áruügynökök központi egyesületének közbenjöttével, illetve felügyelete alatt folynak, eredményre vezetnek. Az üzlet a fenti egyesület ellenőrzése alatt áll és a hitelezők érdekeit egy öt tagból álló végrehajtó-bizottság védi, melynek tagjai: Flóra gyertyagyár, Bürgermeister Ferenc utóda, Pallas

és társa, Gombos Vilmos és Schulhof Leó Budapesten.

— **Kossuth Ferenc az Adriához.** Ismeretes, hogy a nagy földrengés napján a messzinai kikötőben időzött Adria-gőzösk személyzete fáradhatatlan önfeláldozással vett részt a mentés munkájában s hogy a mi magyar hajóink s tengerészeink voltak az elsők, akik a sebesülteknek ápolást s a menekülőknél segítséget nyújtottak. Ennek elismerésül Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte az Adria igazgatóságához:

A messzinai pusztító földrengésekről szóló hírekből tudomást vettem a nemes önfeláldozást mutató példáról, melyet a társaságnak a vész színhelyén időzött hajói a mentés a segítés nehéz munkájában tanúsítottak. Tudomást vettem, hogy e hajók a szenvedett sérülések ellenére az elsők között voltak, melyek a nagy szerencsétlenségben segítségre siettek és a lakosság százainak segítségét, ápolást és biztonságot nyújtottak. A mentésben részt vett hajók parancsnokainak és egész legénységének az általuk e súlyos viszonyok között odaadással és kitartással teljesített nehéz szolgálatokért őszinte elismerésemet és köszönetemet fejezem ki és egyidejűleg gondoskodom arról, hogy az a révhatóságok útján a tengerészérdekeltség tudomására hozassék. Budapest, 1909. évi február 6-án. Kossuth, s. k.

— **Vámháború Montenegróval.** Tudvalevőleg Montenegró a Magyarország-Ausztriával kötött s a kölcsönös legnagyobb kedvezmény nyújtására vonatkozó szerződést minden indokolás nélkül mult év december havában hatályon kívül helyezte. Montenegróba való kivitelünk leginkább az alább felsorolandó árukra szorítkozik s az érdekelt körök tájékoztatása céljából ez áruknak a minimális és maximális tételeit, egymással szembe állítva adjuk a kereskedővilág tudomására. A minimális tételeket azok az államok élvezik, melyek még szerződéses viszonyban állnak Montenegróval; az autonóm tételek pedig Magyarország-Ausztria és azon országok áruira vonatkoznak, akiknek nincs szerződésük Montenegróval.

	Vámkulcs	Szerződéses tétel	Autonóm tétel
Cukor	100 kg.	6.— K	20.— K
Petróleum	"	6.—	10.— "
Mindennemű bőr érték	"	10%	20%
Papiros	"	10%	15%
Selyem, meg nem munkálva	"	12%	20%
Selyem megmunkálva	"	20%	100%
Lyoni fonalak	"	30%	100%
Kézműárúk	"	10%	15%
Faárúk	"	10%	20%
Vegyészeti áruk	"	10%	15%
Gyógyszerárúk	"	10%	15%
Közönséges borok	100 kg.	16.— K	20.— K
Pezsgőborok	"	120.— "	200.— "
Palackozott borok, finomak	"	15.— "	60.— "
Szeszes folyadékok	"	16.— "	20.— "
Eszenciák	"	140.— "	200.— "
Rum	"	120.— "	200.— "
Mastika	"	120.— "	200.— "
Szilviorium	"	80.— "	100.— "
Likörök	"	200.— "	250.— "
Ásványvizek érték	100%	15%	15%
Sör	100 kg.	6.— K	20.— K
Liszt érték	"	6%	20%
Bab és főzelék	"	vámmentes	10% ért. v.
Eledelék érték	"	10%	15%
Aszalt gyümölcs	"	vámmentes	vámmentes
Kávé	100 kg.	20.— K	20.— K
Rizs érték	"	10%	10%
Fegyverek és rövidárúk	"	100%	15%
Konfekcionált áruk	"	1%	20%

— **A raktárállalat mérlege.** A fiúmei nyilvános raktár részvénytársaság a minap tartott igazgatósági ülésében megállapította az 1908-iki mérleget, mely a kellő tartalékok

leírása után 22,636 korona tiszta nyereséggel záródik a tavalyi 79,939 koronával szemben. A nyereség a másfélmillió alaptőke 6 $\frac{1}{8}$ %-ának felel meg.

— **Zatómyra jutott Adria gőzösk.** A lussinpiccolói révkapitányság tegnapelőtt táviratban értesítette az Adria-hajóstársaságot, hogy „Nagy Lajos” nevű gőzösk a punta Venetán (Unie szigetén) közvetlenül az uniei világítótorony mellett Zatómyra jutott.

A tengerészeti hatóság „Előre” gőzösk mentőszemélyzettel és mentőeszközökkel felszerelve indult segítségére s ugyanezen a gőzöskön utazott Klein D. A., az Adria főfelügyelője is. A „Nagy Lajos”, amely Wlassich kapitány parancsnoksága alatt áll, néhány órával a Zatómyrajutás előtt indult el innen Marseillebe.

Mint egy mai táviratunk jelenti, a hajó erős léket kapott s minthogy a hajó szivattyúival a behatoló vizet nem lehet eltávolítani, Lussinpiccolóból egy nagy hajószivattyút kellett hoztatni. Valószínűleg ki kell majd rakni a rakomány egy részét, hogy a hajót felemeljék. A Zatómyrajutásokról óriási sírókko tombolt és koromsötét volt az éjszaka.

— **Lezuhant a hajófenékbe.** A Mária Valéria mólón horgonyzó „Empress” nevű angol gőzöskön tegnapelőtt este súlyos szerencsétlenség történt. Mack Kozmu 52 éves fűtő a fedélzetről a géposztályba levezető meredek vaslépcsőn haladt lefelé, mikor hirtelen egyensúlyt veszítve 9 méter mélységbe, a hajófenékbe zuhant, hol eszméletlenül terült el. A hajó legénysége sürgősszerűen körülbírt, míg megérkeztek az előhívott mentők, kik beszállították a kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy bal válla csontját és néhány baloldali bordáját eltörte és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Megmentésére kevés a remény.

— **Helyszüke a kikötőben.** Az „Atlanta” és „Baltico” osztrák gőzösk, valamint a „Dardolo” olasz gőzösk, melyek a belső kikötőben uralkodó helyszüke miatt nem tudtak itt horgonyt vetni s kénytelenek voltak a külső kikötőben vesztegelni tegnap betérhetek a belső kikötőbe.

— **A „Carmania” elindulása.** A Cunard hajóstársaságnak hatalmas „Caronia” gőzösk tegnap délután 1 órakor indult el innen oceáni útjára.

— **A kikötőből. Február 14 és 15-én Érkezett:** „Pena Sagra” spanyol gőzösk Gravosából üresen.

Indult: „Carmania” angol gőzösk Newyorkba 2380 kiviandorlóval és 100 tonna vegyes áruval „Orsova” magyar gőzösk Konstantinápolyba üresen, „Elswik” angol gőzösk Konstantinápolyba üresen, „Pluto” osztrák vontatógőzösk Triesztbe.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 15. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl. Napirend előtt felolvassák a mult ülésről elmaradt képviselők névsorát.

Ezután felolvasásra kerül Polonyi Dezsőnek Justh Gyulához a mult ülésen történt incidensből kifolyólag intézett sértő levele, melyet Beniczky Ödön is aláírt és magáévá tett.

Elnök indítványozza, hogy a levelet a mentelmi bizottsághoz utasítsák amihez a Ház egyhangulag hozzájárul.

Polonyi Dezső feláll s kijelenti, hogy mivel a névsorolvasásnál elkésetten érkeztek az elnöknel személyesen tartoznak jelentkezni, ő felment az elnöki emelvényre, de mielőtt még szóhoz juthatott volna, Justh Gyula őt indulatosan és durván letiltotta. Kijelenti, hogy nem hajlandó az elnök bánásmódját eltűrni és bejelent mentelmi jogának megsértését, A Ház minden váta nélkül a mentelmi bizottsághoz utasítja Polonyi Dezső bejelentését.

Nagy György ezután megteszi az aradi vesztőhely megváltására vonatkozó indítványát.

Wekerle miniszterelnök ismerteti a kormányban ez ügyben elfoglalt álláspontját. Régióta folynak a tárgyalások aziránt, hogy az említett helyen templomot építsenek, melybe a 13 vértanu hamvait elhelyezhessék.

A kormány kívánja, hogy az utóbbi terv megvalósuljon, szükségtelennek tartja tehát, hogy most új indítvánnyal álljanak elő.

Barabás Béla reméli, hogy a kormány mielőbb megvalósítja szándékát.

Ezután a Ház úgy határozott, hogy Nagy György indítványát nem tárgyalja. Áttérnek az újoncjavaslat tárgyalására.

Farkasházy Zsigmond kijelenti, hogy addig, míg az önálló nemzeti bank ügye nem dől el, nem szavazza meg az újoncjavaslatot. Az ülés folyik.

Wekerle a királynál.

BÉCS, febr. 15. Wekerle Sándor miniszterelnököt tegnap délelőtt tíz órakor Schönbrunnban hosszabb kihallgatáson fogadta a király. A miniszterelnök az aktuális és folyó ügyekről referált. Döntés ez alkalommal sem történt a függőben levő kérdésekre nézve. A kihallgatás után Wekerle visszahajtott Bécsbe, ahol a külügyminisztériumban tartott közös miniszteri tanácskozáson vett részt.

Az Omge új elnöke.

BUDAPEST, febr. 15. Desseffy Aurél gróf utódjává az országos magyar gazdasági egyesület tegnapi közgyűlésén 160 szavazattal Károlyi Mihály gróft választották meg elnöké Zselénzky Mihály gróffal szemben.

Sturm Albert meghalt.

BUDAPEST, febr. 15. Sturm Albert, a Budapesti Tudósító volt szerkesztője, kit elmebaja miatt néhány hónappal ezelőtt a Schwarzer-féle szanatóriumban kellett elhelyezni, ott ma meghalt. Temetése holnap lesz.

Lázító jogszigorló.

BUDAPEST, febr. 15. A fővárosi rendőrség a sátoraljaújhelyi ügyészség utasítására ma letartóztatta Vincze Sándor jogszigorlót, kit a s.-a.-újhelyi törvényszék lázítás miatt egy évi fegyházra ítél.

Az új törökök győzelme.

KONSTANTINAPOLY, febr. 15. A szultán Kiamil pasa nagyvezért állásától felmentette és kinevezte Hilmi pasa volt macedoniai főfelügyelőt nagyvezérré. A kinevezés nagyon jó hatást keltett. A város csendes, azonban a város utcáit katonacsapatok járják be, mert tüntetésektől félnek.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Versenyárgyalási hirdetés.

A bergudi dokkmedence zárómólójának részleges lebontása és azzal kapcsolatosan létesítendő partfal építése körül végzendő munkálatokra a magy. kir. tengerészeti hatóság 1909. évi március hó 4-én déli 12 órakor műszaki osztályánál zárt ajánlati versenyárgyalást tart.

Az ajánlatra vonatkozó nyomtatványok a hatóság segédhivatalánál 3 koronáért vagy megfelelő értékű levélbélyegek beküldése ellenében kaphatók.

909/1909. F. Korm. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A fiume-szt. péteri állami közút és a Fiumara hidpálya rendszeres fentartási munkálataira nézve 1909. évi február hó 22-én délelőtt 11 órakor a kir. kormányzóság közgazdasági ügyosztályánál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A végzendő munkák és az azoknál tartandó vállalati feltételek, nemkülönben a szerződés tervezete, az általános feltételek és az ajánlati minta az említett ügyosztályánál a hivatalos órák alatt betekintheők, megjegyzéven, hogy az ajánlati minta a kir. kormányzóság segédhivatali főigazgatójánál 60 fillér ár mellett beszerezhető.

Ajánlatot csak magyar állampolgár tehet, ki ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződés tervezetét, az általános feltételeket és részletes határozatokat megtekintette, megértette és azokat változtatlanul elfogadja, minék hiélül az ajánlattevő által keltezendő és aláírandó.

Ajánlattevő köteles a vállalati összeg 5 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirokban valamely m. kir. állampénztárnál vagy adóhivatalnál előzetesen letenni és a letétet igazoló eredeti nyugtát ajánlatához csatolni.

Az e módon letett és bánatpénzül szolgáló óvadék az ajánlat elfogadása esetében a szerződés megkötése után, a vállalati összeg 10 százalékára kiegészítve, biztosítékul fog szolgálni.

Az ajánlat egy darab egy koronás bélyeggel látandó el. Az 5 pecséttel lezárt ajánlat beadási határidejéül folyó évi február hó huszonkettedik napjának délelőtti 10 órája üzetik ki és az ajánlatok a fent említett határidőre a kir. kormányzóság segédhivatali főigazgatójánál beadandók, még pedig a következő cím alatt:

„Ajánlat a fiume-szt.-péteri állami közút és a Fiumara-hidpálya fenntartására.”

Az ajánlatok 1909. évi február hó 22-én délelőtt 11 órakor fognak a kir. kormányzóság közgazdasági ügyosztályánál felbontatni, a mely alkalommal ajánlattevők jelen lehetnek.

A bánatpénzt az ajánlathoz sem készpénzben, sem értékpapirokban csatolni nem szabad.

A fenti határozatoktól eltérő vagy a kitűzött határidőnél későbbben vagy pedig távirat útján beérkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Ajánlattevők ajánlataikhoz kötve maradnak mindaddig, míg a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur Onagyméltósága a munka odaiélése iránt nem döntött, szabadságában állván a nevezett miniszter urnak az ajánlatok közötti szabad választás, esetleg az összes ajánlatok visszautasítása és a munkáknak más módon leendő biztosítása.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz tartozó bánatpénzek az ajánlatok feletti döntés után az illetőknek vissza fognak adatni.

Fiume, 1909, február hó 6.

A kir. kormányzóság.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápiáló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a

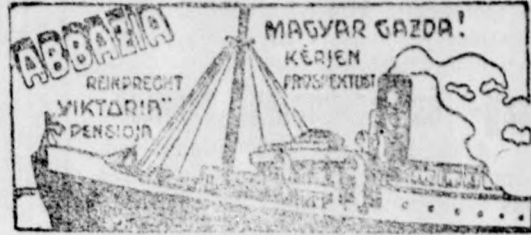
SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszertárban.

AZ Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — herjük figyelembe venni.

Kifogástalan fogakat fogsorokat aranyhidakat stb. stb.

Csakis PÁLMAI ISTVÁN fogműtermében

Fiume De la Ville szálló II. em. készítenek precíz kivitelben.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

naponta nagy előadás

Teljesen új műsor.

Csak néhány napig.

Les deux Maximow

Mlle Dezon átváltozó csipketáncosnő, Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol énekesnő és táncosnő, La belle Annette nemzetközű énekesnő, Cis an Dis zenebohócok, Walthon Poldi bécsi szubrett, Les Darcos duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos nővérek táncosnők stb. stb.

Nagyszerű látványosság!

Kezdete este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

„DE LA VILLE” SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEAK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának hányversenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre és színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltainak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást vár mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusich fényképész házában.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetre 9 órákor.

Magyar családok

kik 8-10 krajcárt akarnak minden liter bornál megtakarítani, forduljanak az all' Agnello osteriához Via Germania 2.

Iztriai fekete bor literje	24 kr.
fehér "	24 "
I. minős. dalmát "	26 "
fehér dalmát palackbor "	36 "

Kéretik a n. é. közönség, hogy legalább fél litert vásároljon próbára, hogy a kitűnő minőségről meggyőződjön. Naponta ezer hektoliter friss bor méretik ki a fenti áron.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket hygienikus Tetrá-szövetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, turó és vaj mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi turó kgonként 48 fillérért.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapnokok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglők rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csmege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárústó és podgyász-szállító iroda a házbán.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszeob részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, tolette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kítűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen ujonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek

találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.